

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та управління підприємництвом

Кафедра економіки та планування бізнесу

Допущено до захисту

Завідувач кафедри _____

Балджи М.Д.
“ ____ ” грудня 2016 року

ДИПЛОМНА РОБОТА
на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістра»
зі спеціальності 8.0305.04 “Економіка підприємства” за програмою
“Економіка, планування та управління бізнесом”
на тему:
ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЇ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»)

Виконавець:

Студентка ФЕУП 6 курсу 6 групи
(факультет)

Осіпенко Тетяна Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Янковий Володимир Олександрович

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА - 2017 р

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1 Поняття та класифікація стратегій підприємства.....	6
1.2 Основні етапи розробки стратегій розвитку підприємства	13
1.3 Інвестиційний проект, як інструмент інноваційного розвитку підприємства.....	16
2. АНАЛІЗ ПРОЦЕСІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».....	31
2.1 Характеристика та аналіз фінансово – господарської діяльності ПАТ «Одескабель»	31
2.2 Аналіз кон’юнктури ринку кабелів	40
2.3 Обґрунтування економічної доцільності впровадження інновацій на підприємстві	55
3. ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ НА ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».....	58
3.1 Розрахунки інвестиційного та операційного планів реалізації інноваційного проекту	58
3.2 Розрахунки фінансових показників ефективності інноваційного проекту	69
3.3 Управління ризиками інноваційного проекту ПАТ «Одескабель»	74
ВИСНОВКИ	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРА.....	90
Додатки.....	97

ВСТУП

Актуальність дослідження. Ефективним способом конкурентної боротьби в ХХІ ст. є зростання компанії внаслідок інноваційного розвитку, який передбачає активне впровадження результатів наукової діяльності у виробничо-комерційне використання. Розвиток національної економіки будь-якого типу визначається активністю інноваційних процесів, економічною ефективністю нововведень, тобто результативністю перетворення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт в інноваційний продукт, такий як нова техніка та прогресивні технології, які сприяють зменшенню собівартості продукції та підвищенню її конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках.

На сьогодні інноваційний шлях розвитку є невід'ємною або навіть визначальною складовою економічного зростання будь-якої країни світу. Досвід інших країн засвідчує, що лише за умови широкого впровадження інноваційних розробок можливо наповнити як український, так і світовий ринки конкурентоспроможною продукцією вітчизняного виробництва. Натомість, на даний момент спостерігається зовсім інша ситуація: замість високотехнологічної наукоємної продукції вітчизняний експорт здебільшого представлений напівфабрикатами низького рівня обробки та сировиною, що, у свою чергу, є найяскравішим доказом нераціонального використання природних багатств. У зв'язку з цим вкрай необхідним і доцільним є процес інноваційного заміщення на багатьох промислових підприємствах країни та навіть в цілих галузях, оскільки майбутній образ національної інноваційної системи багато в чому буде залежати від можливостей держави вчасно мобілізувати свій внутрішній інноваційний потенціал.

Програмування створення конкурентних переваг за рахунок розвитку науково-технічного потенціалу, впровадження нових технологій та генерації знань призначена забезпечити система стратегічного планування інноваційного розвитку організації.

Проблемам інноваційного розвитку підприємств присвячені праці багатьох українських та російських вчених: К. В. Філіпової, Т. Й. Товта, М. В. Давідової, О. В. Марченко, Ж. А. Говорухи, О. І. Марченко, Л. Г. Смоляр та інших, які наголошують на необхідності державної підтримки інноваційної діяльності.

Метою дослідження є економічне обґрунтування доцільності розширення бізнесу в сфері виробництва та реалізації кабельної продукції.

Завданнями дипломної роботи є:

- розглянути теоретичні питання щодо предмету дослідження;
- провести аналіз фінансово-господарської діяльності ПАТ «Одескабель»;
- провести аналіз ринку кабельної продукції;
- обґрунтувати доцільність освоєння нового напрямку виробництва гріючих секцій;
- обґрунтувати основні параметри проекту;
- провести розрахунки щодо ефективності проекту;
- провести оцінку проектних ризиків та шляхи їхньої мінімізації.

Предметом дослідження є методи, які спрямовані на обґрунтування розширення сфери діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження виступають процеси обґрунтування інвестиційних проектів на прикладі ПАТ «Одескабель».

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у магістерській дипломній роботі використовуються наступні методи:

- пізнання – при дослідженні теоретичних основ розширення діяльності підприємства;
- порівняльний – при аналіз конкурентних переваг ТОВ «Альянс» при дослідженні внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування підприємства;
- розрахунковий – при оцінці показників ефективності діяльності підприємства; для економічного обґрунтування плану заходів щодо формування запропонованого проекту.

Використання зазначених методів у єдності та взаємозв'язку забезпечують практичність, реалістичність та достовірність отриманих результатів.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти, Закони України, фахова література, матеріали наукових конференцій та періодичних видань, статистичні дані Головного управління статистики в Одеській області, Міністерства промислової політики України. Застосовано матеріали маркетингових досліджень, які проведені консалтинговими фірмами в кабельно провідниковій галузі, внутрішня інформація ПАТ «Одескабель». Також було використано програмне забезпечення MS Office та Project Expert 6.2.

За результатами дослідження було опубліковано статтю «Економічне обґрунтування стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства на прикладі ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ» в студентському науковому збірнику ФЕУП, № 25, 2016.

ВИСНОВКИ

За даними проведеного аналізу та розрахунків можна зробити наступні висновки:

1. Стратегія підприємства є встановленим набором напрямів діяльності (цілей і способів їх досягнення) для забезпечення максимально ефективного функціонування і розвитку підприємства за рахунок формування і раціонального використання його конкурентних переваг.

2. Щоб правильно сформулювати та реалізувати стратегію треба правильно знати, яка існують види стратегій, адже класифікація стратегій дуже різноманітна. Одним з критеріїв класифікації є глобальні стратегії ведення конкурентної боротьби, до якої належить стратегія інновацій, яка спрямована на вдосконалення технологій, обладнання, виробничого процесу, на включення в асортимент принципово нової продукції або послуг.

3. Також важливим моментом формування та реалізації стратегії це знання етапів розробки стратегії. До них відносяться:

- вибір стратегії;
- формування стратегій;
- аналіз середовища;
- стратегічний аналіз;
- аналіз альтернативних стратегій;
- реалізація стратегій.

4. Розвиток інноваційного розвитку не можливий без фінансування. Для цього розробляється інвестиційний проект. Інвестиційний проект – це сукупність поєднаних в одне ціле намірів і практичних дій з метою здійснення інвестиційних вкладень, з метою забезпечення визначених конкретних фінансових, економічних, виробничих і соціальних заходів з метою отримання прибутку.

5. ПАТ «Одескабель» було засновано 9 квітня 1949 року. В 1996 році завод був перетворений на акціонерне товариство відкритого типу.

6. За час свого існування завод став безумовним лідером з виробництва кабелів в Україні та одним з провідних виробників кабельно провідникової продукції в країнах СНД.

7. ПАТ «Одескабель» є сучасним, інноваційним та високотехнологічним підприємством. В цілому йому допомагає членство в основних об'єднаннях виробників кабельно провідникової продукції, таких як:

- Української корпорації «Укрелектрокабель» (м. Київ, Україна);
- Некомерційного Партнерства виробників кабельної продукції «Міжнародна Асоціація «Електрокабель» (м. Москва, Росія);
- Асоціації «Інтеркабель» (м. Москва, Росія);
- Міжнародної Федерації виробників кабелю (м. Відень, Австрія).

8. Також для прийняття правильних рішень в тому числі для інноваційного розвитку треба провести аналіз фінансово господарської діяльності підприємства. На ПАТ «Одескабель» більшість показників аналізу є негативними, але це не заважає підприємству бути інноваційно розвинутим.

9. Для покращення показників аналізу було запропоновано виробництво нових видів продукції, що також дозволить розширити місце на ринку.

10. Кожне підприємство несе витрати на виробництво продукції, які в свою чергу діляться на прямі та загально виробничі. Прямі витрати становлять 1276 грн на одну грінючу секцію.

11. ПАТ «Одескабель» запланувало випуск продукції в розмірі 14 000 одиниць на рік, за ціною 1650 грн за одиницю.

12. Було проведено аналіз ефективності проекту. Чиста приведена вартість становить 1 326 091 грн, внутрішня норма рентабельності (IRR) – 467,04 %, а строк окупності – 4 місяці.

13. Ризик інноваційного проекту — це міра невпевненості в одержанні очікуваного рівня прибутковості під час реалізації інноваційного проекту в реальних умовах господарювання.

Під управлінням ризиками в інноваційній діяльності розуміється сукупність практичних заходів, що дозволяють знизити невизначеність результатів інновації, підвищити корисність реалізації нововведення, знизити ціну досягнення інноваційної мети.

14. Точка беззбитковості для даного виду продукції становить 1043 одиниці. Порівнюючи цей показник із запланованим випуском, то можна побачити, що точка беззбитковості менше. І це дозволяє зробити висновок, що підприємство з першого кварталу виробництва гріючої секції отримує прибуток. В перший рік чистий прибуток становитиме 386 180,64 грн

15. За даними аналізу ризиків проекту в середовищі Prodjekt Expert можна зробити висновок, що він чутливий до ціни та прямих витрат.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз основних тенденцій в розвитку світового виробництва кабелів та дротів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kp-info.ru/images/File/2012%204%203-8.pdf>
2. Аналіз та оцінка ефективності проектів: методи і система показників [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://studme.com.ua/12800528/investirovanie/analiz_otsenka_effektivnosti_proektov_metody_sistema_pokazateley.htm
3. Аналіз чутливості проекту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://b-ko.com/book_119_glava_39_8.5._Аналізчутли❖.html
4. Богацька Н.М., Сенік С.А. Інноваційний розвиток підприємства. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/7_NND_2009/Economics/37559.doc.htm
5. Використання аналізу чутливості реагування в процесі оцінки ризику інвестиційного проекту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://8ref.com/18/referat_189268.html
6. Віпрешбнік. [Електронний ресурс]. Режим доступу. <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/strategichnij-menedzhment/4120-riznovidi-strategij-ta-jikh-kharakteristika.html>
7. Добровський В.М. Управлінський облік. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://posibniki.com.ua/post-viznachennya-tochki-bezzbitkovosti>
8. Економіка підприємства: Підручник / За ред. С.Ф. Покропивного. - К.: КНЕУ, 2001. - 528 с.

9. Етапи розробки та реалізація конкурентної стратегії підприємства. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://studopedia.org/10-191423.html>
10. Життєвий цикл інвестиційного проекту. [Електронний ресурс].
Режим доступу: http://ua-referat.com/Життєвий_цикл_інвестиційного_проекту
11. Імітаційне моделювання та метод статистичних випробувань. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://elkniga.info/book_86_glava_6_1.2._Imitacijne_modeljuva.html
12. Інвестиції. Аналіз чутливості інвестиційного проекту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://studme.com.ua/135908236859/investirovanie/analiz_chuvstvitelnosti_investitsionnogo_proekta.htm
13. Інвестиційний аналіз. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pidruchniki.com/12610425/investuvannya/rozrahunkova_vnutrishnya_norma_dohodnosti_investitsiy
14. Інвестиційний аналіз - Боярко І.М. Життєвий цикл інвестиційного проекту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/26642-13-jittviy-tsikl-nvestitsynogo-proektu.html>
15. Інвестиційний проект.[Електронний ресурс]. Режим доступу <http://invest-program.com.ua/investytsiyniy-proekt/>
16. Інвестиційний проект.[Електронний ресурс]. Режим доступу <http://ua.textreferat.com/referat-4839-1.html>
17. Інвестиційний проект.[Електронний ресурс] Режим доступу https://uk.wikipedia.org/wiki/Інвестиційний_проект
18. Інвестиційний проект, його зміст та порядок розробки [Електронний ресурс]. Режим доступу http://pidruchniki.com/15341220/investuvannya/investitsiyniy_proekt
19. Інноваційна стратегія. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ebooktime.net/book_135_glava_70_9.4._Інноваційні_c.html

20. Інноваційний менеджмент. Класифікація ризиків інноваційних проектів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://library.if.ua/book/138/9405.html>

21. Інноваційний менеджмент. Оцінка ризиків реалізації інноваційного проекту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pidruchniki.com/11570718/menedzhment/otsinka_rizikiv_realizatsiyi_innovatsiyynogo_proektu

22. Інноваційний менеджмент - Скрипко Т.О. Оцінка ризиків реалізації інноваційного проекту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/43170-83-otsnka-rizikv-realzats-nnovatsynogo-proektu.html>

23. Інноваційний менеджмент. Управління ризиками інноваційного підприємства. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://stud.com.ua/943/investuvannya/upravlinnya_rizikami_innovatsiyynogo_pidpryemstva

24. Кабель. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Кабель>

25. Класифікація витрат, класифікація витрат за центрами відповідальності. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ua.textreferat.com/referat-2649-2.html>

26. Коефіцієнт зносу та інші показники стану основних фондів підприємства. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://svitohlyad.com.ua/biznes/koefitsijent-znosu-ta-inshi-pokaznyky-stanu-osnovnyh-fondiv-pidpryemstva/>

27. Короткий конспект лекцій з предмету «Управлінський аналіз». [Електронний ресурс] Режим доступу: http://studme.com.ua/1580011910030/ekonomika/vidy_strategiy_printsipy_formirovaniya.htm#54

28. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Виробничі системи на автомобільному транспорті». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://posibnyky.vntu.edu.ua/mvbooks/mv7/p6.html>

29. Моделювання технологічних процесів підприємств автомобільного транспорту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://posibnyky.vntu.edu.ua/newauto/6/p6.html>

30. Осипов Василь Іванович. Економіка підприємства: [Підручник]. – Одеса: Маяк, 2005. – 724 с.: 12 л. іл.

31. Основні етапи розробки й реалізації стратегії. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://kykiduki.at.ua/publ/menedzhment/strategichnij_menedzhment/osnovni_etapi_rozrobki_j_realizaciji_strategiji/10-1-0-398

32. Основні етапи розробки й реалізації стратегії. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://kykiduki.at.ua/publ/menedzhment/strategichnij_menedzhment/osnovni_etapi_rozrobki_j_realizaciji_strategiji/10-1-0-398

33. Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://subject.com.ua/economic/innovative/20.html>

34. Оцінка ризиків реалізації інноваційного проекту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=2311>

35. Офіційний сайт компанії NTTRANC. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nt-trans.com.ua>

36. Офіційний сайт компанії УкрМонтаж Такелаж. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ukrmontag.com.ua>

37. Офіційний сайт ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://odeskabel.com/main-rus/>

38. Період окупності. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%BE%D0%B4_%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BF%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96

39. Планування туристичної діяльності. Мальська М.П. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/93047-141-chistiy-privedeniy-diskontovaniy-dohd-net-present-value-NPV.html>

40. Поняття та класифікація інвестиційних проектів. Життєвий цикл та порядок розробки інвестиційного проекту (етапи інвестиційного проектування). [Електронний ресурс], Режим доступу <http://library.if.ua/book/71/5191.html>

41. Поняття стратегій, конкурентні стратегії. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://studbook.com.ua/book_marketing-osnovny-pitannya_904/57_62.-ponyattya-strategi.-konkurentn-strategi-frmi

42. Порядок розробки інвестиційного проекту. [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://buklib.net/books/35305/>

43. Процес розробки стратегій та характеристика його етапів.[Електронний ресурс] Режим доступу:http://pidruchniki.com/11470202/menedzhment/protses_rozrobki_strategiyi_harakteristika_yogo_etapiv

44. Розробка та реалізація стратегії підприємства. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://library.if.ua/book/32/2147.html>

45. Різновиди стратегій та їх характеристика. [Електронний ресурс] Режим доступу:<http://www.ukr.vipreshebnik.ru/strategichnij-menedzhment/4120-riznovidi-strategij-ta-jikh-kharakteristika.html>

46. Річна фінансова звітність ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ» за 2009 – 2015 роки

47. С.Б. Довбня, А.О. Найдовська, М.М. Хитько. Стратегія підприємства. Частина 1: Навч. посібник. – Дніпропетровськ: НМетаАУ, 2011. – 71 с.
48. Саєнко М. Г. С-13 Стратегія підприємства: Підручник. – Тернопіль: «Економічна думка». – 2006. – 390 с.
49. Строкович Ганна Віталіївна Стратегія підприємства: навч. посіб. для вищих навч. закладів Г. В. Строкович, Нар. укр. акад. [каф. Економіки підприємства]. – Х. : Вид-во НУА, 2011. – 180 с.
50. Стратегічний менеджмент: теорія і практика. Поняття стратегії та їх види. [Електронний ресурс]. Режим доступу https://pidruchniki.com/18890711/menedzhment/ponyattya_strategiyi_vidi
51. Стратегічне управління. Загальні характеристики глобальних стратегій. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pidruchniki.com/18710815/menedzhment/zagalni_harakteristiki_globalnih_strategiy
52. Структура та етапи проекту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-2483.html>
53. Т. В. Майорова, Інвестиційна діяльність [підручник для вищих навчальних закладів]/ [Т.В.Майорова] – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
54. Управління і менеджмент. Моделювання методом Монте – Карло. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.managerhelp.org/hoks-1072-1.html>
55. Учасники інвестиційних проектів.[Електронний ресурс]. Режим доступу <http://ukrbukva.net/page,4,25158-Investicionnye-proekty.html>
56. Управління спецпректами. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/1309/42/1/4/>

57. Фінансовий аналіз для менеджерів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://studme.com.ua/1990032614880/finansy/koeffitsient_bystroy_nemedennoy_likvidnosti_acid_test_ratio_quick_ratio.htm

58. Фінансовий менеджмент. Витрати підприємства. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pidruchniki.com/17190512/finansi/vitrati_pidpriyemstva

59. Фінансово-господарська діяльність - підприємство. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Аналіз_фінансового_стану

60. Фінансово-господарська діяльність. Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://techtrend.com.ua/index.php?newsid=8659>